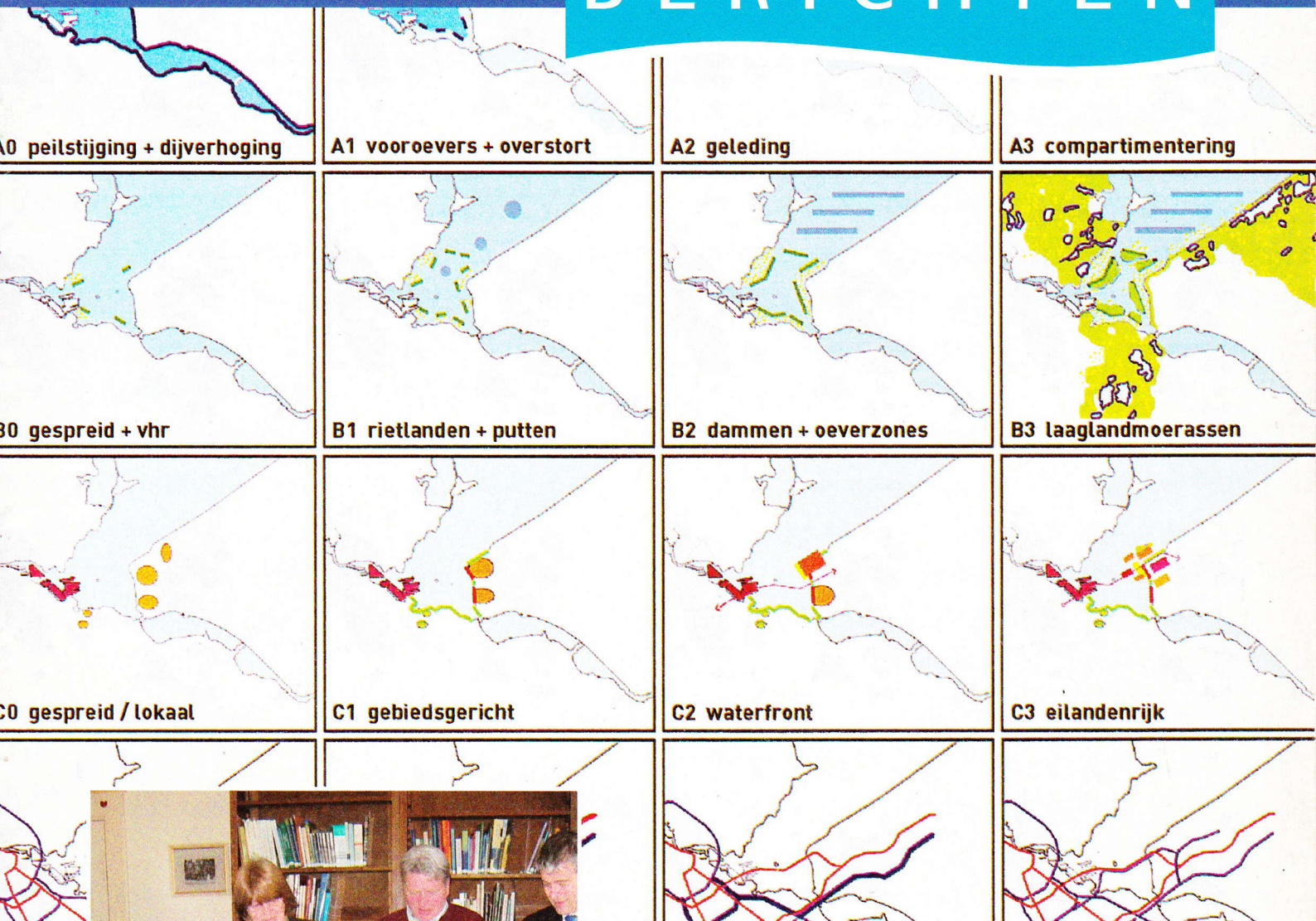

IJsselmeer

Maart 2005

BERICHTEN

Opgelet:
Algemene
Ledenvergadering
op 2 april 2005
in Muiden

VBIJ gestart: Bierman voorzitter
Verkenning IJmeer 2004
Waterpark of waterperk?
Jan Baron: IJsselmeer actueel

32 jaar
IJsselmeervereniging

Inhoud

Colofon

IJsselmeervereniging v/h
Vereniging tot Behoud
van het IJsselmeer

Postadres:

Postbus 1
1135 ZG Edam

Bezoekadres:

Landschap Noord-Holland
Dorpsstraat 65

1901 EJ Castricum

tel: 0251 362 753

fax: 0251 652 422

vbij@worldonline.nl

info@vbij

www.vbij.nl

Nummer 1/2005 maart

ISSN: 1571-9448

Hoofdredacteur a.i.:

Marten Bierman

Productie:

Twin Design bv, Culemborg

Fotografie:

Jan Baron

Susette Luger

Ada Oosterman

LNH

Fotografie vorige editie:

Per abuis niet opgenomen:

*Petra Jongens, foto van
samenwerking*

Foto Omslag:

*Verkenning IJmeer 2004, ver.
Deltametropool*

Aan dit nummer werkten mee:

Jan Baron

Marten Bierman

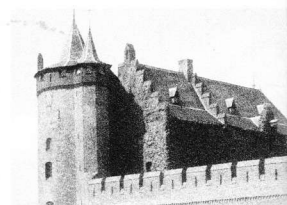
Roos Franzen

Susette Luger

Nico Papineau Salm

*Het IJsselmeergebied omvat
het IJmeer, de Gouwzee,
het Markermeer en het
'kleine IJsselmeer' tezamen
1840km², alsmede de oevers
en het gebied landinwaarts
voorzover van invloed op de
kwaliteit en beleving van het
grote open water.*

Voorwoord	3
Samenwerking	5
Algemene Ledenvergadering zaterdag 2 april	6
Toekomst IJsselmeervereniging	7
Afscheid Nico Papineau Salm	8
Kort nieuws	8
Verhuizing	9
IJmeer: niets doen kan niet meer	10
IJmeer: waterpark of waterperk?	12
Jachthaven Scharwoude	14
Hiswa	15
Water voor later	15
Lid worden	16

Voorwoord

alternatieven

Als vereniging staan we erom bekend dat we niet alleen maar kritiek spuien maar waar mogelijk ook alternatieven aandragen. Zo kwamen we in 1974 met het plan Waterlely als antwoord op de inpoldering van de Markerwaard. Het was een voorstel tot herordening via een ringspoorlijn rond de voormalige Zuiderzee voornamelijk lopend via al bestaand spoor. Aldus zou op het oude land minder ruimte worden vermorst en nieuw land overbodig worden. Dat is aardig uitgekomen. Met de Hanze lijn wordt een deel van die ring alsnog werkelijkheid. Nu de Zuiderzeelijn nog. Die ligt wat ons betreft waar ir. Lely die had gedacht namelijk over de Afsluitdijk en niet door het IJmeer.

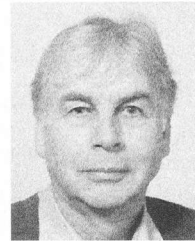
Inmiddels zijn er door anderen ook technische alternatieven ontwikkeld voor op die lijn, zodat niet persé over rails gereden of gezwefd hoeft te worden: de supersnelle bus. Deze superbus is een idee van Wubbo Ockels, hoogleraar aan de TUDelft. Hij bedacht het ding toen hij pendelde tussen Groningen en de Randstad. Die tocht duurde hem veel te lang. Met zijn elektrisch aangedreven superbus kunnen 20 tot 30 passagiers mee. Het traject loopt deels over bestaande autosnelwegen en deels door een betonnen busbaan waarbij maximaal 300 kilometer per uur is te halen.

Deze bus kan volgens hem zweefreinkwaliteit leveren dankzij een database van de route met al zijn hobbels en bochten zodat vering en snelheid daarop automatisch worden aangepast. Er kan ook over gewone wegen gereden worden. Daarmee lijkt de superbus flexibeler, duurzamer en goedkoper dan het spoor. Op de bestaande weg over de kaarsrechte Afsluitdijk en in de Kop van Noord-Holland kan in ieder geval goed opgeschoten worden. Bovendien is beter in te spelen op het niet zo grote aantal reizigers dat van zover moet komen. Er zou zelfs ook om beurten gereden kunnen worden om de zuid over een eigen rijbaan via de Hollandse brug langs Almere en om de noord via de Afsluitdijk. Kortom alweer een reden om af te zien van een starre zware verbinding door het IJmeer om de Randstad met het (hoge) Noorden te verbinden.

Een ander voorbeeld is de winning van zogeheten Blue Energy, niet te verwarren met waterkracht. Dat op de grens van zoet en zout water electriciteit is op te wekken is al langer bekend. Maar nu meldt het NUON-blad Altijd in het december nummer dat het bijna operationeel is: "Als we erin slagen om de energie op een financieel acceptabele wijze op te wekken kunnen we er veel plezier aan beleven. Vijftien jaar geleden is namelijk al uitgerekend dat de energie die erin zit bijna voldoende is voor de hele Nederlandse energievoorziening", aldus Kees van den Ende, een van de wetenschappers van KEMA, die betrokken is bij het Blue Energy- project. Van den Ende legt uit hoe het werkt: "Zout bestaat uit positief en negatief geladen ionen. Door zoet en zout water in elkaar te laten overvloeien via speciale membranen, worden de plus-ionen één kant op gestuurd en de min-ionen de andere kant. Het water aan de ene kant is dan positief geladen en aan de andere kant negatief. Vervolgens treedt het accuprincipe in werking; door het plaatsen van twee staven en het spannen van en draad kan stroom gaan lopen". "De methode staat of valt met de prijs van het membraan. Alleen al voor een centrale in de Afsluitdijk hebben we vijf tot tien vierkante kilometer membranen nodig".

Over zeven jaar kan een testcentrale bij de Afsluitdijk er zijn. Met de huidige hoge olieprijs en het vooruitzicht van een natte klimaatsverandering hier moet dat toch te versnellen zijn zodat we van die windmolenplannen afkomen. En als het zoete IJsselmeer en de zoute Waddenzee zo'n bron kunnen zijn van energie, waarom dan nog naar gas geboord?

Marten Bierman

Volledige en doorlopende tekst
van de statuten van

IJsselmeervereniging
(voorheen genaamd Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer)
statutair gevestigd te Edam

Ondergetekende:

mr. Michel Dick van Waateringe, notaris te Amsterdam,
verklaart bij dezen dat de statuten van

IJsselmeervereniging

luiden overeenkomstig de aangehechte tekst.

De statuten zijn laatstelijk gewijzigd bij akte,
verleden voor

mr. M.D. van Waateringe, voornoemd,
op 7 december 2004.

Getekend te Amsterdam op 8 december 2004

Half januari is door de nieuwe Stichting een persbericht uitgebracht van de volgende strekking:

Vijf organisaties maken vuist tegen aantasting IJsselmeergebied:

Op initiatief van de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer hebben vijf zusterorganisaties hun IJsselmeeractiviteiten in een nieuwe Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied (VBIJ) gebundeld. Naast de tot IJsselmeervereniging omgedoopte organisatie nemen deel: Landschap Noord-Holland, It Fryske Gea, Stichting Het Flevo-landschap en de Waddenvereniging. De vijf organisaties, burens van elkaar, menen met deze bundeling van krachten een schaa sprong te kunnen maken en zo betere bescherming te bieden tegen verdere aantasting van het IJsselmeergebied. Een extra stimulans om tot samenwerking te komen is het initiatief geweest van de provincies Noord-Holland, Flevoland en Friesland om voor het IJsselmeergebied een interprovinciaal streekplan te ontwikkelen. Het grootste zoetwaterbekken van West-Europa bestaande uit het IJmeer, de Gouwezee, het Markermeer en het kleine IJsselmeer, omvat inclusief de oevers totaal 1840 vierkante kilometer. Het gebied wordt weliswaar nationaal en internationaal steeds meer als waardevol erkend, maar de druk vanaf het steeds voller wordende oude land blijft toenemen. Met de nieuwe VBIJ hopen de vijf organisaties naast directe bescherming ook via voorlichting en het aandragen van alternatieve voorstellen meer begrip te kweken bij bestuur, beleid en burgers voor het in standhouden en versterken van

STATUTEN

Naam en zetel. -----
Artikel 1. -----

De vereniging draagt de naam: IJsselmeervereniging.-----

De vereniging is gevestigd te Edam.-----

Duur. -----
Artikel 2. -----

De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd.-----

Verenigingsjaar. -----
Artikel 3. -----

Het verenigingsjaar, tevens het boekjaar, loopt van één januari tot en met één en dertig december.-----

Doel. -----
Artikel 4. -----

1. De vereniging stelt zich ten doel de bevordering van een -- verantwoord beheer van het IJsselmeer en naaste omgeving in landschappelijk, recreatief en milieuhygiënisch opzicht, -- casu quo de wijziging of intrekking van de wet tot -- afsluiting en gedeeltelijke droogmaking van de Zuiderzee -- van zeventien juni negentienhonderd achttien.-----
De vereniging is niet gebonden aan enige groepering op ---- politiek, economisch of levensbeschouwelijk vlak.-----

2. Zij tracht haar doel te bereiken door:-----

a. het openbaar maken op daartoe geëigende wijze, alsmede - het bevorderen van het openbaar maken van ----- wetenschappelijke gegevens, alsmede ambtelijke en ----- bestuurlijke rapporten en dergelijke, welke betrekking - hebben op de mogelijke aanleg van de Markerwaard; -----

b. het bevorderen van positieve publiciteit omtrent de ---- doelstellingen als omschreven in artikel 4 lid 1, in de pers, voor radio en televisie, alsmede door eigen ----- publicaties;-----

c. het maken van reclame voor de in artikel 4 lid 1 ----- omschreven doelstellingen;-----

d. het inventariseren en verzamelen van gegevens over het - IJsselmeer en naaste omgeving en het doorgeven van die - gegevens aan ambtenaren, politici, publiciteitsmedia, -- wetenschappelijke organisaties, alsmede aan diegenen die

daarvoor eventueel in aanmerking kunnen komen;-----

e. het inrichten van een centrum voor documentatie;-----

f. het organiseren van educatieve bijeenkomsten en ----- congressen voor alle groepen der bevolking;-----

g. het samenwerken met studiegroepen die zich met deze ----- materie of onderdelen daarvan bezighouden;-----

h. het verkrijgen van gerechtelijke uitspraken over ----- geschillen inzake aanleg en uitvoering van polders, ----- dijken en andere planologische ingrepen;-----

i. het samenwerken met- en steunen van instellingen met een - gelijk of soortgelijk doel;-----

j. alle andere wettige middelen.-----

k. de hiervoor sub a tot en met j omschreven activiteiten zullen uitsluitend ----- worden ondernomen in samenwerking met Landschap Noord-Holland, ----- Waddenvereniging, It Fryske Gea en Het Flevolandschap, door de -----

gelijktijdig met deze statutenwijziging door hen op te richten stichting:-----

Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied, hierna te noemen:-----

“SVBIJ”, met als doelstelling: het bevorderen van verantwoord beheer en -----

ontwikkeling van het IJsselmeergebied en naaste omgeving, in -----

landschappelijk, waterhuishoudkundig, cultuurhistorisch, recreatief, -----

ecologisch, milieuhygiënisch en bestuurlijk opzicht en met een open oog -----

voor de belangen van de beroepsvaart en de beroepsvisserij;-----

1. de besluitvorming omtrent de hiervoor sub a tot en met k omschreven -----

activiteiten heeft in beginsel plaats in het bestuur van SVBIJ, waarin de -----

vereniging op basis van gelijkwaardigheid met een zetel is -----

vertegenwoordigd;-----

m. de algemene ledenvergadering van de vereniging benoemt en ontslaat de -----

vertegenwoordiger van de vereniging die zitting zal nemen in het bestuur -----

van SVBIJ;-----

n. jaarlijks zal een door de algemene ledenvergadering van de vereniging vast -----

te stellen bedrag ter beschikking van SVBIJ worden gesteld.-----

de natuurlijke en cultuurlandschappelijke waarden van het gebied en zijn oevers. Richtinggevend uitgangspunt daarbij is dat gebruik mag, maar verbruik niet. De Stichting VBIJ wil samenhangend en constructief bijdragen aan verhoging van de plankwaliteit. Binnenkort presenteert de VBIJ

een activiteitenprogramma voor de komende twee jaar. In het stichtingsbestuur zijn de vijf organisaties gelijkwaardig vertegenwoordigd. De VBIJ vindt onderdak bij het Landschap Noord-Holland te Castricum, waar ook de IJsselmeervereniging voortaan is gehuisvest.

Samenwerking in VBIJ van start;

Marten Bierman eerste voorzitter

Anky Woudstra, Ultsje Hosper, Jacob van Olst, Jan Baron, Marten Bierman en Jan Manderfeld

Tegelijkertijd met het persbericht is het goede nieuws dat de samenwerking nu zijn beslag heeft gekregen per brief aan onze relaties en zusterorganisaties in het veld door gegeven.

De reacties daarop zijn positief. In de VBIJ bestuursvergadering van 26 januari hebben de vertegenwoordigers van de vijf samenwerkende organisaties uit hun midden een voorzitter gekozen. De eerste periode van anderhalf jaar zal Marten Bierman, voorzitter van de IJsselmeervereniging, ook als voorzitter van de stichting VBIJ optreden. Als secretaris/penningmeester zal vooralsnog Jan Manderfeld of diens plaatsver-

vanger Martin Groot optreden, in hun kwaliteit van directieleden van Landschap Noord-Holland.

Met deze unanieme keuze heeft het VBIJ-stichtingsbestuur nog eens blijk willen geven van de waardering die men heeft voor de moed, eendracht en het doorzettingsvermogen die de IJsselmeervereniging de afgelopen twee jaar heeft getoond. In goed en open samenspel hebben leden, beleidsraad en bestuur het proces doorgemaakt naar samenwerking met daarbinnen een andere taakstelling voor de eigen vereniging. Nu is het moment aangebroken om aan de IJsselmeervereniging ook die nieuwe inhoud

te geven als ondersteuning van de Stichting VBIJ.

Het bestuur van de IJsselmeervereniging had van de ledenvergadering de goedkeuring om gedurende het onderhandelingsproces als driekoppig bestuur van alleen voorzitter, secretaris en penningmeester te opereren. Nu de samenwerking er is zal het bestuur zo snel mogelijk op volle sterkte moeten worden gebracht. Nieuwe bestuursleden wacht de leuke uitdaging om de vereniging (weer) meer te profileren als wervende organisatie naar IJsselmeerliefhebbers toe.

Intussen verschuift het bestuurswerk van de VBIJ zich nu naar meer inhoudelijk en strategisch terrein. Kansen en bedreigingen moeten (nog beter) in kaart worden gebracht en er moet een volgorde in prioriteiten worden bepaald. Daarvoor is een goed toetsingskader nodig en dat vraagt integraliteit en visie ontwikkeling. Veel kennis en inzicht is al binnen de vijf clubs aanwezig. Die zal eerst worden uitgewisseld. Daarna is er zicht op de clusters en lacunes en kan doelgericht naar een projectenhuishouding worden toegewerkt waarvoor met kracht van argumenten subsidie kan worden verworven.

Praktisch doel is vooralsnog om bij te dragen aan, dan wel het voortouw te nemen in de interprovinciale streekplanontwikkeling IJsselmeergebied opdat we in de toekomst ons niet meer zoals nu van incident naar incident moeten haasten om tegenspel te bieden. Dat levert ons dan ook meteen de integrale visie op waarmee we een creatieve toekomst kunnen geven aan dit grootste zoetwaterbekken van West-Europa, dat ecologisch gezien nog verre van in evenwicht verkeert. Nu gaat het dus echt interessant worden voor de VBIJ en de IJsselmeervereniging! ■

IJsselmeervereniging: Algemene Ledenvergadering op 2 april in Muiden

Varend het nieuwe tijdperk in!

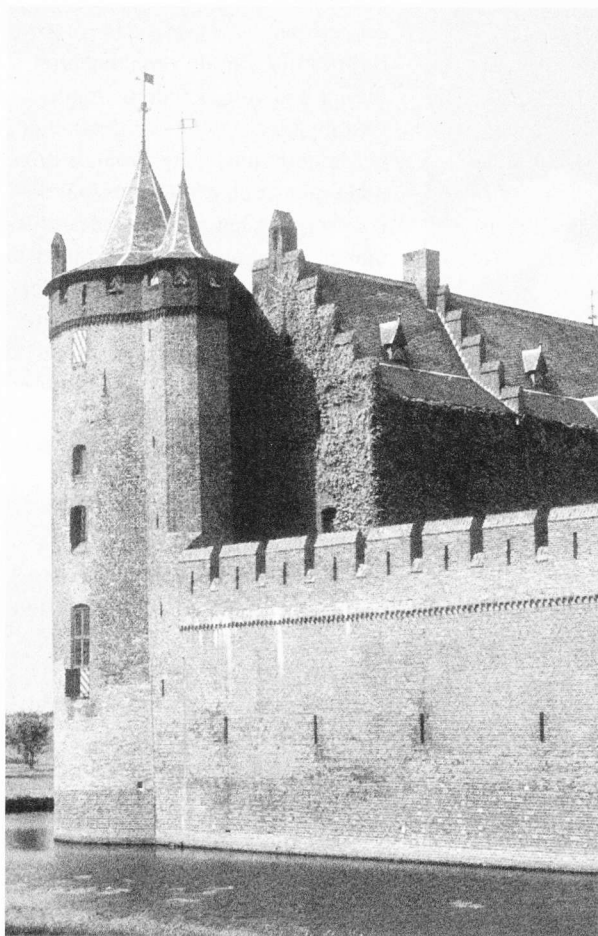

Foto: Muiderslot, LNH

De IJsselmeervereniging maakt, zoals u inmiddels wel weet, een nieuw begin. Dit wil het bestuur van de vereniging graag vieren door vooraf aan de vergadering met elkaar een vaartocht te maken om weer even te zien waar het nu eigenlijk allemaal om gaat.

De Hannus, een ruim charterschip ligt voor ons klaar in Muiden, wanneer de windrichting gunstig is kunnen we juist daar het water doorklieven waar IJburg 2 voorlopig niet zal komen te liggen.

Na de boottocht zal de ledenvergadering plaats vinden in de Sociëteit Koninklijke Roei en Zeilvereniging, Westzeedijk 7, 1398 BB Muiden. Vrij parkeren op het parkeerterrein langs A1 (aan het eind van de afslag rechtsaf). Om 12.00 uur is er gelegenheid om een broodje te eten waarna om 12.30 uur de ledenvergadering zal aanvangen.

Het bestuur nodigt u van harte uit voor deze Algemene ledenvergadering!

Datum: zaterdag 2 april.

Tijd: van 10.00 uur tot 14.00 uur.

Locatie zeilen: haven van Muiden, opstappen 10.00 uur.

Locatie lunch: Koninklijke Roei en Zeilvereniging, 12.00 - 12.30 uur.

Locatie vergadering: Koninklijke Roei en Zeilvereniging, aanvang 12.30 - 14.00 uur.

Agenda

- Opening
- Notulen ALV 15 mei 2004 en verslag ledenbijeenkomst 25 november 2004, zie vorige IJsselmeerberichten.
- Statutenwijziging vaststellen, hamerstuk, zie deze IJsselmeerberichten.
- Toetreding Jan Dooyes, voor info zie IJB 3/2004, voorstellen eventuele kandidaat bestuursleden.
- Bestuursverslag
- Jaarrekening
- Actualiteiten door Jan Baron en Marten Bierman
- Rondvraag
- Sluiting

Inschrijfstrookje inleveren voor vrijdag 18 maart 2005 bij:

IJsselmeervereniging, Postbus 1, 1135 ZG Edam, fax: 0251-652 422, vbij@worldonline.nl, telefoon: 0251-362 753.

Let op! Je kan je voor alle of voor enkele onderdelen opgeven.

- Ik wil graag, wanneer het jaarverslag klaar is deze alvast opgestuurd krijgen.
- Ja, ik vaar mee op de Hannus en betaal ter plaatse € 8,- aanvang 10.00 uur tot 12.00 uur.
- Ja, ik lunch mee en betaal ter plaatse € 2,- van 12.00 tot 12.30 uur
- Ja, ik kom naar de vergadering aanvang 12.30 uur tot 14.00 uur.
- Nee, ik ben helaas verhinderd om te komen.

Graag in blokletters

NAAM:

ADRES:

POSTCODE EN WOONPLAATS:

TELEFOON EN EMAIL:

Waar gaan we heen met de IJsselmeervereniging?

JAN DOOYES

Oprichting stichting VBIJ

De IJsselmeervereniging is voortvarend bezig geweest om haar doelen onder te brengen bij de stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied. Een goede zaak vinden wij allen, gezien de unanieme instemming op de Bijzondere ledenvergadering van november 2003. De stichting zal de uitvoerende taken overnemen en is 17 januari jl. opgericht.

Voortbestaan

IJsselmeervereniging

In het traject dat wij bewandeld hebben om tot de samenwerking te komen zijn er partners geweest die gemeend hebben dat wij voornemens waren om aan het eind van het traject de vereniging op te heffen. Dit is natuurlijk niet zo. Misschien zijn er zelf leden die denken dat wij de vereniging wilden opheffen. Zo ben ik in het verleden ook wel misleid door de terugkerende vraag: '..blijft de vereniging bestaan komend jaar?..' op onze ledenvergaderingen. Marten Bierman heeft mij toen uitgelegd dat de vereniging bestaat bij de gratie van onze doelen, en pas als die bereikt zijn hoeft de vereniging niet meer voort te bestaan. De vereniging én dus ook de stichting zijn dus slechts middelen om onze doelen te bereiken. Nu de stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied is opgericht om deze doelen te verwezenlijken blijft de IJsselmeervereniging bestaan in de eerste plaats om als supporter de stichting te voorzien van middelen en als klankbord voor het beleid. De IJsselmeervereniging blijft dus een organisatie van gewicht.

Welke taak?

Wat moet die vereniging verder dan nog doen als het werk binnen de stichting VBIJ wordt gedaan. De

vereniging gaat met nieuw élan door om de belangen van het IJsselmeer te blijven behartigen. Hoe zou zij dit willen, moeten of kunnen doen? Over deze vragen is uitgebreid gediscussieerd op 25 november jl. op de ledenbijeenkomst in Amsterdam. Er is besloten dat de IJsselmeervereniging minimaal een supportersvereniging zal

Speeltoren, Edam

zijn en er is besloten voor uitbreiding van het bestuur. De beleidsraad blijft een belangrijk orgaan voor visievorming en adviezen over planologische zaken.

Organisatie

De vereniging heeft geen eigen kantoor meer, de Speeltoren is op 21 december vorig jaar na 15 jaar verlaten (hierover meer in dit nummer). Per 1 januari is het personeel van de vereniging overgegaan in een dienstverband bij het Landschap Noord-Holland, alwaar zij de ondersteuning (leden- en financiële administratie en secretariële ondersteuning) blijven verzorgen voor de IJsselmeervereniging én voor de stichting VBIJ. Dit wil overigens

niet zeggen dat er geen vrijwilligers meer nodig zijn, eigenlijk zijn de actieve leden juist van belang. De IJsselmeervereniging wil juist de verenigingsactiviteiten weer meer leven in blazen. De IJsselmeerberichten blijft bestaan voor de leden van de vereniging, maar er zullen ook artikelen in de bladen van de samenwerkende partners verschijnen. De Algemene ledenvergadering dit jaar wordt ingeluid met een vaartocht op de Hannus (zie dit nummer), dit soort activiteiten willen we graag meer doen.

Mogelijke activiteiten

De IJsselmeervereniging wordt dus een supportersclub voor de stichting VBIJ. Daarnaast dient zij de functie te behouden als broedplaats voor beleid, visies en notities middels de beleidsraad en een club die activiteiten organiseert om een brede groep mensen het IJsselmeer te laten beleven en de achterban uit te breiden. Promotie van het gedachtegoed van de vereniging en promotie van het IJsselmeergebied aan een breed en jong! publiek. Basisscholen zijn een doelgroep die de vereniging graag aanspreekt. (Zie het Water voor later scholenproject). Varen op het IJsselmeer met kinderen van de basisschool, als vast onderdeel van het lesprogramma is een van de ideeën.

Nieuwe initiatieven

Het bestuur wil graag met u nieuwe initiatieven ontplooiën voor de vereniging, we zullen moeten blijven bestaan om het IJsselmeergebied onder de aandacht te blijven brengen als waardevol- open- zoetwater gebied.

Met de Algemene ledenvergadering op zaterdag 2 april maken wij een nieuw begin met de vaartocht op de Hannus, schrijf u in voor de vaartocht, er kunnen maximaal 40 personen mee! ■

Afscheid als interim voorzitter van de beleidsraad

Enkele jaren geleden ben ik interim voorzitter van de beleidsraad van de VBIJ geworden. Bij mijn aantreden heb ik wel gesteld dit te willen doen gedurende de overgangsfase naar de nieuwe stichting voor het IJsselmeer. Nu in januari van dit jaar de stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied een feit is geworden, acht ik de tijd gekomen om te stoppen met de beleidsraad. De vergaderingen van de beleidsraad hebben de laatste jaren vooral in het teken gestaan van de totstandkoming van de nieuwe stichting. De onderhandelingen met de nieuwe samenwerkingspartners werden gevoerd door de bestuursleden Marten Bierman, Jan Baron en Joost Waals. Dankzij hun enorme inzet is het gelukt om het gedachtegoed van de VBIJ onder te brengen in de nieuwe stichting. De rol van de beleidsraad was kritisch meedenken, adviseren, meedenken over de communicatie naar de leden. Inhoudelijke speerpunten van de beleidsraad hierbij waren het multifunctioneel gebruik van het IJsselmeer, de belangen van de visserij, geen windmolens in het IJsselmeer en natuurlijk de toekomst van de IJsselmeervereniging. Helaas was er in de vergaderingen wat weinig tijd voor de inhoudelijke ontwikkelingen rond het IJsselmeer waar vooral Jan

Baron heel actief mee was. De nieuwe stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied is nu een feit en het worden spannen de maanden. Ik hoop van harte dat de stichting een goede en vliegende start maakt en er in slaagt om een stichting te worden die meer is dan de 'oude' VBIJ. Daarmee doel ik op de noodzakelijke inbreng in het beleid, de activiteiten, standpunten van de 3 landschappen en de waddenvereniging. Hun kennis, ervaring, menskracht is een goede aanvulling en zal er toe moeten leiden dat de stichting de nodige slagkracht heeft en ook een breed publiek zal bereiken. Belangrijk hierbij is dat er op korte termijn een betaalde coördinator bij de stichting komt, waar alle partners hun financiële bijdrage voor leveren. Wanneer dit lukt is het de stichting van alle partners. De beleidsraad blijft voor de stichting van groot belang, omdat daarin de mensen zitten die betrokken zijn bij het mooie IJsselmeergebied en adviezen kunnen geven aan de stichting. Het zou mooi zijn wanneer de komende tijd de beleidsraad wordt uitgebreid met een aantal nieuwe leden, wellicht ook afkomstig uit de achterban van de andere partners. Tot slot hoop ik dat op de komende ledenvergadering van 2 april er een aansprekende en duidelijke koers voor de IJsselmeervereniging wordt vastgesteld. Een vereniging waarvan het leuk is om lid te zijn, die de stichting Verantwoord Beheer IJsselmeergebied ondersteunt en waar wat mij betreft de beleving, kennis van de cultuurhistorie van het IJsselmeergebied een centrale plek inneemt. Natuurlijk blijf ik lid van deze IJsselmeervereniging.

*Nico Papineau Salm,
februari 2005*

Kort nieuws

JAN BARON

De Provincies Noord-Holland en Flevoland willen een onderzoek laten verrichten naar de effecten van windenergie in het IJsselmeer.

Dat staat in het NH weekbericht van 20 januari 2005. Geruime tijd geleden heeft de Windkoepel Noordoostpolder in samenwerking met de gemeente en de Provincie een plan gelanceerd voor de bouw van een zeer groot windpark in en langs de kust van de Noordoostpolder. Hierover is eerder in dit blad bericht gedaan. Na de startnotities is begonnen aan een MER rapportage die momenteel nog loopt. Later heeft de Provincie Noord-Holland een soortgelijk windpark gepland langs en in het IJsselmeer nabij de Wieringermeer. Beide provincies hebben nu besloten de effecten op de vogels te gaan onderzoeken alvorens verdere stappen te ondernemen. ■

Bestemmingsplan Zuidpolder-Oost in Edam-Volendam vastgesteld.

De Raad van de gemeente Edam-Volendam heeft op 27 januari 2005 het bestemmingsplan Zuidpolder-Oost vastgesteld. Dit plan is bij velen zeer omstreden en u heeft in voorgaande edities van dit blad al iets over dit onderwerp kunnen lezen. Zoals verwacht, handhaaft de gemeente haar standpunten. De bebouwing van de Zuidpolder zal doorgang vinden en vrijwel alle bezwaren, dat zijn er vele, worden door de gemeente van tafel geveegd. Argumenten van de kant van de VBIJ en anderen die betrekking hebben op het verloren gaan van natuurlijke en cultuurhistorische waarden van het gebied, worden door de gemeente afgewezen op grond van de stelling dat het bestemmingsplan geen enkele van deze waarden aantast. Wordt vervolgd, er zullen bezwaren bij Gedeputeerde Staten worden ingediend. ■

Startnotitie Jachthaven Schelphoek bij Hoorn.

Ten noorden van de oude haven van Hoorn ligt een gebied dat bekend is onder de naam Schelphoek. Ter plaatse is een haven waar enkele watergebonden

bedrijven gehuisvest zijn. De Westfriese Omringdijk buigt om het gebied heen en wordt aan de noordzijde begrensd door een groot bedrijventerrein. Tussen de haven aan de Schelphoek en de oude haven van Hoorn, ligt een park en een klein recreatieterrein.

Tussen dat park en de werkhaven willen enkele investeerders en de gemeente een grote jachthaven realiseren.

Het zal daarbij gaan om 500 á 800 ligplaatsen alsmede een jeugdzeilopleiding.

De toegang tot dit complex zal via het bestaande terrein van de schelphoekhaven plaatsvinden.

Mogelijk zullen er ook enige waterwoningen gebouwd worden.

Uiteraard heeft dit plan onze aandacht en zullen wij proberen bij de voorbereiding daarvan onze invloed vorm te geven. ■

MARTEN BIERMAN

Lelystad Airport wil miljoen passagiers.

Lelystad Airport wil vanaf 2015 minimaal een miljoen passagiers per jaar gaan vervoeren, aldus directeur L. Oude Weernink. De luchthaven zal zich gaan toeleggen op toeristische continentale vluchten. Momenteel vertrekken er nog geen passagiers van de luchthaven. De luchthaven die 100% dochter is van Schiphol, wijzigt van koers en zal zich minder toeleggen op zakelijk luchtverkeer. Ooit verzette onze vereniging zich met succes tegen de komst van een tweede nationale luchthaven in de Markerwaard. Waakzaamheid is geboden opdat niet via een achterdeur zich alsnog veel te dicht bij Schiphol een luchthaven gaat ontwikkelen die de overlast spreidt over een nog groter gebied dan Schiphol met zijn pas aangelegde nieuwe zesde baan al doet. Als er zakelijk geen behoefte blijkt aan een luchthaven bij Lelystad dan mag dat geen reden worden om er een overloophaven voor Schiphol van te maken. ■

Toen wij uit Edam vertrokken...

ROOS FRANZEN

Ruim een jaar geleden viel het besluit om de Speeltoeren in Edam, die ruim 15 jaar het onderkomen was voor de IJsselmeervereniging, per 1 januari 2005 te verlaten. De IJsselmeervereniging en de (nieuwe) VBIJ hebben vanaf die datum onderdak gekregen bij het Landschap Noord Holland in Castricum. Aan deze beslissing is een hoop wikken en wegen vooraf gegaan want de toren bood de VBIJ een ludiek kantoor met expositiehal, een secretariaat, een vergaderruimte en een grote zolder voor ons ruim dertig jaar oude archief. Van doorslaggevende betekenis was dat de nieuwe stichting VBIJ zich zou gaan vestigen ten huize van Landschap Noord Holland en dat de medewerkers van de IJsselmeervereniging in dienst konden komen bij het Landschap om vanuit die plek zowel de stichting als de IJsselmeervereniging te kunnen faciliteren.

Voor het organiseren van de kijkdag op 20 november jl was het hele archief al doorgespit (Ada, nogmaals dank) en was er al veel geselecteerd en opgeruimd. Na de kijkdag werden de verhuisdozen geleverd en kon het echte inpakken beginnen.

Driekwart van de ruim 120 dozen kreeg de sticker Lelystad om te worden uitgepakt door medewerkers van Nieuwland Erfgoedcentrum die ons archief opnieuw gaan archiveren. Dit archief wordt openbaar en blijft dus voor iedereen toegankelijk.

Op 21 december blokkeerden 2 verhuishagens de Kleine Kerkstraat in Edam. Aan het einde van de ochtend, na heel veel trappen lopen konden de verhuizers de deuren van hun vrachtauto's vergrendelen. Castricum, here we come!

Een dag later draaiden onze computers weer en was ons nieuwe telefonische (doorkies)nummer in gebruik: 0251-362 753.

De verhuizing is succesvol verlopen mede door de hulp van Ada Oosterman, Dorine van der Steen, Joke Harshagen, Gerald Corbett, Johan Stuart en Gonnie Christiaans.

Namens de IJsselmeervereniging, heel hartelijk bedankt en tot ziens in Castricum. ■

IJmeer:

niets doen kan niet meer

MARTEN BIERMAN

Het IJmeer is nu nog een Vogelrichtlijn gebied vooral dankzij de aanwezigheid van de Driehoeksmossel. Die vormt samen met kleinere organismen het voornaamste voedsel van beschermde soorten als de Kuifeend, de Tafeleend en het Nonnetje. Deze mosselpopulatie loopt echter terug. Dat wordt vooral toegeschreven aan de slibwerving die het water zo troebel maakt dat zonlicht de bodem niet meer bereikt. Ook de waterzuiverende plantengroei heeft daarvan last en gedijt niet erg. Neemt de voedselrijkdom af dan zullen er ook minder fouragerende vogels het IJmeer aandoen en komt de beschermende werking van de Vogelrichtlijn in gevaar.

Net als het Markermeer waarmee het IJmeer in open verbinding staat is het water ondiep en door zijn grote openheid flink in beweging door de wind. Daardoor is de bodem ook in beweging en verplaatsen zich geulen en platen nog. Eigenlijk is hier sprake van een ecosysteem dat een nieuw evenwicht zoekt sinds de sluiting van de dijk Enkhuizen-Lelystad zo'n dertig jaar geleden en het niet doorgaan van de inpoldering van de Markerwaard daarna. Rijkswaterstaat Dienst IJsselmeergebied heeft er wel oplossingen voor ontwikkeld, maar een keuze is nog niet gemaakt.

Omdat ook de verstedelijking nog steeds toeneemt vanuit Amsterdam met IJburg en vanuit Almere met plannen voor buitendijks bouwen heeft Natuurmonumenten met de Vereniging Deltametropool het initiatief genomen om te verkennen of samenwerking met relevante besturen en maatschappelijke organisaties tot creatieve oplossingen zou kunnen leiden voor de soms tegenstrijdig lijkende belangen. Zo is in 2003 de Werkgroep Verkenning IJmeer ontstaan, waarin vertegenwoordigd zijn de gemeenten Amsterdam en Almere, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat en de ANWB. Inmiddels is rapport uitgebracht onder de titel: Verkenning IJmeer 2004, naar een waterpark voor de Noordvleugel.

In het rapport worden vijf thema's gesignaleerd. Voor elk van deze thema's worden een viertal ruimtelijke modellen geformuleerd, die in verschillende combinaties per thema kunnen worden uitgevoerd afhankelijk van wat in de besluitvorming het zwaarst gaat wegen. Die vijf thema's zijn: waterhuishouding, ecologie, verstedelijking, infrastructuur en recreatie. In deze bijdrage beperken we ons tot de thema's waterhuishouding en ecologie en geven we de bijbehorende vier modellen weer.

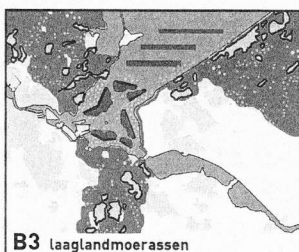
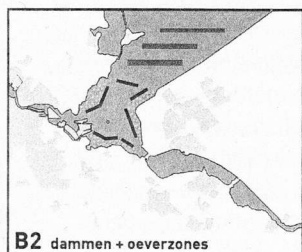
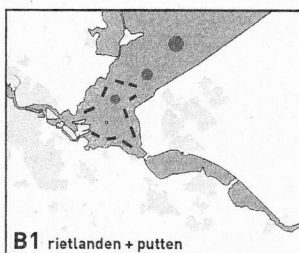
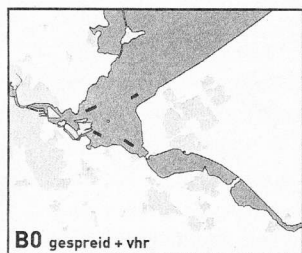
Richtinggevend voor de waterhuishouding is de klimaatverandering die de waterstand in het IJmeer (en Markermeer) zal beïnvloeden. De komende decennia wordt als gevolg van opwarming een zeespiegelstijging verwacht van 30 centimeter. Op langere termijn komt daar nog eens tenminste 50 centimeter bij. Ook de rivieren zullen meer water via ons land afvoeren. Om op zee te kunnen blijven spuien moet het peil in het IJmeer en het Markermeer omhoog. De huidige waterkeringen voldoen dan niet meer aan de veiligheidsnormen en dus zijn maatregelen nodig. Er zijn vier oplossingen voorgesteld variërend van integrale dijkverhoging tot gedifferentieerde kustverdediging (zie ook de afbeeldingen met bijschrift).

Dijkverhoging is zeer kostbaar en zal de oude Zuiderzeedijken doen verdwijnen. Hoogte en breedte van een dijk worden grotendeels bepaald door de golfloop. Wordt die golfloop getemperd dan is dijkverhoging mogelijk niet nodig. Dat kan door het aanleggen van vooroevers of ondiepten voor de kust. Voor sommige dijkvakken is het wellicht zelfs mogelijk om overslaand water toe te staan zoals bij de Oostvaardersplassen en voor de Waterlandse kust.

Naast golfloop is opstuwing bij langdurig sterke wind uit één richting een probleem, vooral bij de zuidkust van het IJmeer en de zuidelijke randmeren. Daartegen kan weerstand worden opgebouwd door de aanleg van één of meer eilanden tussen Waterland en Flevoland. Ook kan er een dam tussen Waterland en Flevoland worden aangelegd.

Ecologisch wordt ingezet op verbetering van de waterkwaliteit en vergroting van de biodiversiteit. Voor het oplossen van het al genoemde slibwervingsprobleem wordt gedacht aan het afgraven van het slib, het laten bezinken in diepe sleuven en zelfs chemische ingrepen zijn mogelijk. Daarvoor is nog nadere studie nodig. Ook hier worden ondiepe vooroevers met rietkragen genoemd om te zorgen voor een rijkere flora en fauna om zo de voedselpyramide op orde te brengen. Harde overgangen moeten worden verzacht. Daarnaast moet een natuurlijk waterpeil worden ingevoerd (in de zomer laag en in de winter hoog) De grootste ecologische effecten worden volgens de werkgroep bereikt wanneer in het IJmeer een archipel van natuureilanden wordt aangelegd.

Ruimtelijke modellen ecologie

MODEL B0: lokale ontwikkeling van buitendijkse natuurgebieden, vaak als compensatie voor bouwprojecten.

MODEL B1: Het IJmeer, de voedselpiramide op orde: vooroevers, (onderwater) dammen en ontwikkelen van gebieden tot 1 meter onder de waterspiegel.

MODEL B2: Het laaglandmeer, de natuur compleet: aanleg van grootschalige ondiepten (eventueel met een meer natuurlijk peilsysteem)

MODEL B3: Een stapsteen van internationaal belang: verweving van binnen- en buitendijkse natuurgebieden. Waarbij de voor natuur optimale oppervlakte open water gehandhaafd blijft.

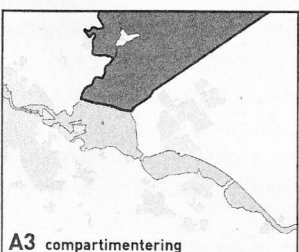
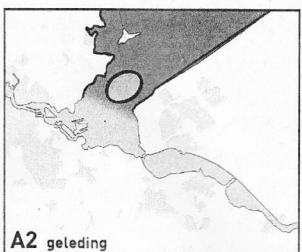
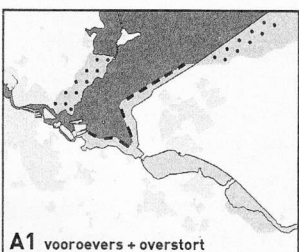
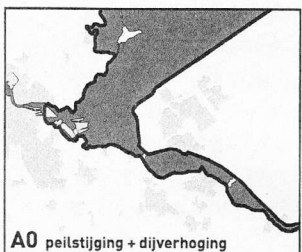
Nota bene: De modellen verschillen qua ambitieniveau. De modellen 1, 2 en 3 kunnen volgtijdelijk worden ontwikkeld, waarbij model 1 het minimale model is en model 3 het maximale model

alle belastingbetalers. Worden die kosten vooraf in de plankosten opgenomen dan heeft verstedelijking buitengaats op de meeste plaatsen niet veel kans meer omdat die onbetaalbaar wordt.

Opvallend is dat de geformuleerde ecologische ingrepen zoals een eilandenrijk weliswaar de biodiversiteit wel kan vergroten maar het grote open water aantast. Er wordt droge ecologie toegevoegd en is dat nou wel de bedoeling. En tot hoe ver moet het streven naar grotere biodiversiteit eigenlijk gaan? Is er niet wat al te snel geconcludeerd dat het hoe dan ook diverser moet. Gegeven de soorten die met velen tegelijk op hun internationale trektocht komen fourageren kan er ook voor worden gepleit om juist voor deze soorten een grootschalig ecologisch milieu op maat te bieden in plaats van voor elke soort maar wat wils. En daarbij spreken we nog maar even niet over de handhaafbaarheid van ecologische eilanden in termen van kijken mag maar aanleggen niet.

Van de waterhuishoudkundige modellen spreekt ons model A1 met vooroevers en overstort het meeste aan. Juist die overstort, het binnendijks halen van het water vinden we een goede oplossing. Zo behoeven niet alle harde overgangen tussen water en dijk te worden verzacht door vooroever verlanding. Wel denken we IJburg II even weg. En zoals gezegd laat de natuur de geboden kansen maar invullen. Vooralsnog blijven we zo, naar we menen, dicht bij onze doelstelling om juist het karakteristieke grote open water te bewaren als contrast tegenover het dichtbevolkte vasteland. ■

Ruimtelijke modellen waterhuishouding

MODEL A0: Dijkverhoging van de dijken langs het Markermeer en IJmeer

MODEL A1: Aanleg vooroevers en overstorten + mogelijke compartimentering ter plaatse van Hollandse Brug of Stichtse Brug.

MODEL A2: Een geleding tussen Markermeer en IJmeer (d.m.v. eilanden en/of dammen) waardoor geen dijkverhoging langs het IJmeer nodig is + compartimentering bij Hollandse Brug / Stichtse Brug / of dijkverhoging zuidelijke randmeren.

MODEL A3: Een compartimentering van het IJmeer t.o.v. het Markermeer met één waterpeil voor het IJmeer de Randmeren en het IJ.

Nota bene: de modellen A0, A1 en A2 gaan uit van mogelijke compartimentering ter plaatse van Hollandse Brug of Stichtse Brug of dijkverhoging langs de zuidelijke Randmeren (= lopende MER-studie van Waterschap Vallei en Eem).

Leuk of niet, het thema waterhuishouding moet natuurlijk de maat der dingen bepalen willen we het in de toekomst nog droog houden en betaalbaar. Dat waterhuishouding en ecologie zich goed met elkaar verdragen was te verwachten. Bij een jong ecosysteem volgt de biodiversiteit de kansen die via waterstaatswerken aan milieu's worden geboden. Zo bezien is er helemaal geen botsing van belangen. Via een grotere peilvariatie, die toch al nodig is omdat plotselinge grote watertoevloed

moet worden geborgen voor die kan worden gespuid, is de biodiversiteit flink te vergroten.

De waterhuishouding behoort echter ook uit kostenoogpunt maatgevend te zijn voor verstedelijking. Immers na verstedelijking zijn de kosten om het bijvoorbeeld op IJburg II droog te houden nu nog voor rekening van

IJmeer: *waterpark of waterperk?*

MARTEN BIERMAN

In de nota Verkenning IJmeer 2004, naar een waterpark voor de noordvleugel worden ook de thema's verstedelijking, infrastructuur en recreatie belicht. Net als bij de thema's waterhuishouding en ecologie zijn ook hier vier ruimtelijke modellen per thema uitgewerkt. We bekijken ze hier nader (zie ook de bijbehorende afbeeldingen).

Bij verstedelijking wordt uitgegaan van een noodzakelijke toevoeging tussen 2010 en 2030 van circa 150.000 nieuwe woningen. Amsterdam kan binnen bestaand stedelijk gebied 50-70.000 woningen wegzetten. Almere krijgt 45.000 woningen toegemeten maar zou meer aankunnen blijkens de eigen ambitie om een stad van 400.000 inwoners te worden. Bij Muiden en Weesp worden 45.000 woningen weggezet. Hamvraag is: hoe krijgt die bouwopgave vorm. Het kan op een kluitje of gespreid en binnendijks dan wel gespreid. De afbeeldingen spreken voor zich zelf.

Almere heeft in zijn Stadsmanifest te kennen gegeven een stad aan het water te willen worden. De vraag is dan waar. In ons jubileumproject Zuidvaardershaven denken wij aan een duurzame binnendijkse haven op de grens van het IJmeer en het Markermeer. Daarmee willen wij bewust het IJmeer ontzien en het rendement vergroten door de haven een veel

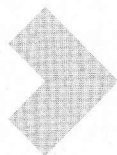
groter gebied te laten bestrijken. Bovendien sluit deze haven aan op de reeds bestaande bebouwing van Almere. In de modellen is daarvan niets terug te vinden. Ze zijn wel erg eenkennig door uitsluitend uit te gaan van nieuwe bebouwing zo dicht mogelijk bij Amsterdam. Dat geldt ook voor de recreatiemodellen. (zie afbeeldingen)

Wij zien niets in het naar elkaar laten toegroeien van Amsterdam en Almere via een woon-werk eilandenrijk conform C3. We vinden het niet realistisch qua kosten gegeven de waterhuishoudkundige kosten die op deze plannen gaan drukken. Ook al wordt met werk werk gemaakt door een directe IJmeerverbinding tussen Almere en Amsterdam mee te nemen. Al eerder schreven wij dat Almere als Dubbelstad met Amsterdam een slaapstad zal blijven, omdat werkelijk belangrijke activiteiten natuurlijk in de hoofdstad blijven of er naar toetrekken omdat je via de betere verbinding toch zo in Almere bent.

Er doemt nog een ander stedenbouwkundig probleem op als in dit eilandenrijk aan een nieuwe centrumontwikkeling wordt gedacht. We hoorden ook al spreken over boulevards en casino's. Zo wordt geconcurrereerd met het oude centrum van Almere dat daardoor versneld zal kunnen verpauperen. Bovendien neemt de druk op bestaande en de roep om nieuwe infrastructuur weer toe vanwege het vele verkeer dat (bij succes) wordt opgeroepen. Het IJmeer zal niet open, stil en donker meer zijn: geen waterpark dus maar een waterplantsoen. Het buitendijkse planmodel ligt in Vogelrichtlijngebied en zal het gegeven de alternatieve mogelijkheden in Flevoland zelf denkbaar niet halen.

Wat de infrastructuurmodellen betreft is er de keuze om zonder IJmeerlijn en weg de verkeersafwikkeling te regelen. Momenteel is voor de capaciteitsvergroting van de route Almere-Schiphol de MER-procedure gestart. In de startnotitie is ook een scenario meegenomen met een verbinding door het IJmeer. Wij hebben daartegen bezwaar aangetekend omdat er nog geen enkel formeel besluit over zo'n verbinding is genomen. Een IJmeerverbinding hoort dus in de procedure niet thuis.

Overigens zou het goed zijn als wordt ingespeeld op het regionaal

**Rijkswaterstaat werkt aan een betere bereikbaarheid:
Inspraak startnotitie hoofdwegverbinding Schiphol - Almere**

economisch onderzoek dat concludeert dat de verbinding met Amersfoort en Arnhem- Nijmegen belangrijker is voor Almere. Het ruimtelijk model dat daarbij behoort zal ook gunstiger zijn voor de kansen die het IJmeer in de toekomst kan krijgen.

Veel moet nog verder worden uitgewerkt en vraagt nadere studie. Deze verkenning laat in ieder geval een aantal belangrijke gevolgen zien van menselijk ingrijpen in het IJmeer. Die methodiek verdient een compliment. De werkelijke waarde zal echter blijken als bestuurders hun keuzes maken.

Daarop zijn we nog niet zo gerust. ■

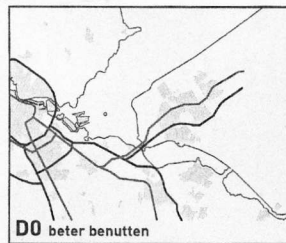
Nog meer IJmeer

In het Amsterdams Stadsblad van 9 februari 2005 lazen we onder de kop: "IJmeer-brug krijgt vorm" het volgende bericht:

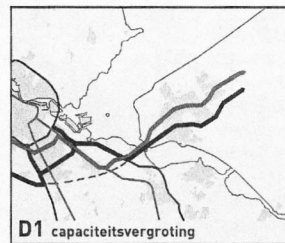
Amsterdam – Het IJ-meer-atelier gaat de komende maanden verder werken aan ontwerpen voor een brug over het IJmeer, tussen IJburg en Almere, en aan uitbreiding van de stad Almere. Burgemeester en wethouders van Amsterdam en Almere zijn daarmee akkoord.

Het IJmeer atelier werkte, eerst in opdracht van Almere en later ook van Amsterdam, lange tijd in het geheim aan een ontwerp voor een IJmeer-brug en aan "buitendijkse" uitbreiding van Almere. In juni vorig jaar maakten ze voor het eerst hun plannen openbaar. De colleges van beide steden willen de ontwerpen gebruiken om het kabinet te overtuigen van het nut en de noodzaak van een IJmeer-verbinding en buitendijkse uitbreiding van Almere. Verder wordt in het atelier nagedacht over welke ecologische verbeteringen in het IJmeer moeten worden aangebracht. Het atelier wordt bezet door medewerkers van beide gemeenten.

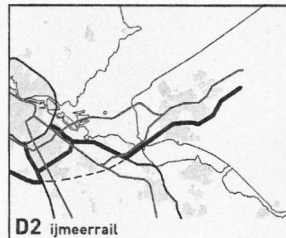
Ruimtelijke modellen infrastructuur

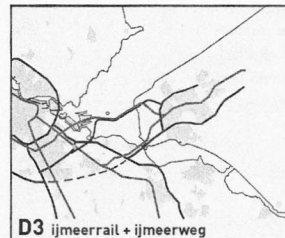
D0 beter benutten

D1 capaciteitsvergroting

D2 ijmeerrail

D3 ijmeerrail + ijmeerweg

MODEL D0: Beter benutting van de Flevospoorlijn en de rijkswegen A6/A1 door o.a. spitsstroken.

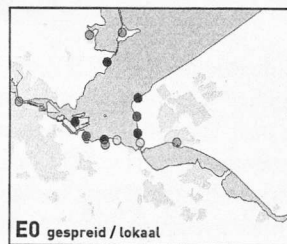
MODEL D1: Capaciteitsvergroting van de Flevospoorlijn en de Rijkswegen A6 / A1 / A9 en A10.

MODEL D2: Capaciteitsvergroting weg via A6 en rail via Flevospoorlijn en een OV-verbinding door het IJmeer.

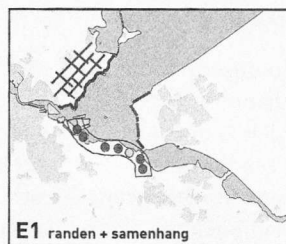
MODEL D3: Capaciteitsvergroting weg via A6 en door IJmeer en rail via Flevospoorlijn en een verbinding door het IJmeer.

Nota bene: de systeemkeuze en de ruimtelijke inpassing zijn ter nadere uitwerking!

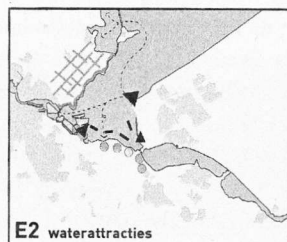
Ruimtelijke modellen recreatie

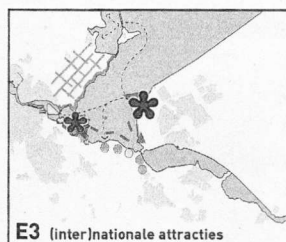
E0 gespreid / lokaal

E1 randen + samenhang

E2 waterattracties

E3 (inter)nationale attracties

MODEL E0: Lokale ontwikkeling van recreatieve voorzieningen.

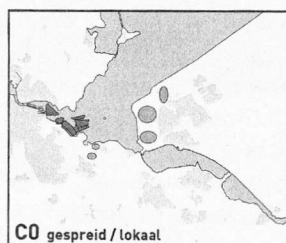
MODEL E1: Planmatige ontwikkeling van de drie oevers van het IJmeer.

MODEL E2: De ontwikkeling van publiekstreckende watergebonden voorzieningen.

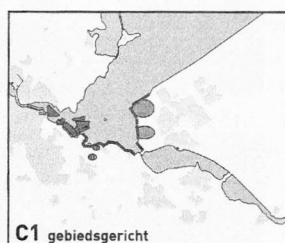
MODEL E3: De ontwikkeling van internationale trekpleisters in Almere Pampus en IJburg.

Nota bene: De oplossingsrichtingen verschillen qua ambitieniveau. De modellen 1, 2 en 3 kunnen volgtijdig worden ontwikkeld, waarbij model 1 het minimale model is en model 3 het maximale model.

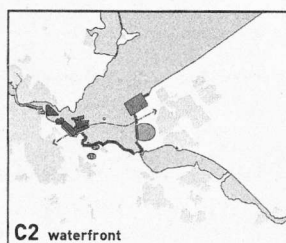
Ruimtelijke modellen verstedelijking

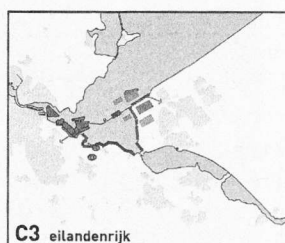
C0 gespreid / lokaal

C1 gebiedsgericht

C2 waterfront

C3 eilandenrijk

MODEL C0: Gespreid en lokaal: sterk verspreide en versnipperde lokale/regionale bouw van woningen. Het deel dat in Almere gerealiseerd moet worden heeft geen of zeer weinig binding met het IJmeer

MODEL C1: Integrale ontwikkeling van de randen van het IJmeer: landschapontwikkeling en verstedelijking zijn verweven

MODEL C2: Almere en Amsterdam aan/in het IJmeer: Almere / Amsterdam als een dubbelstad met verstedelijkte randen waarbij het IJmeer een interstedelijk recreatie- en natuurgebied is.

MODEL C3: Eilandenrijk: een eilandenrijk in het IJmeer waarop gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. In dit model worden meerdere nieuwe eilanden in het IJmeer aangelegd.

Jachthaven Scharwoude, *een herhaling van Schardam?*

JAN BARON

De watersportvereniging Schardam heeft het plan opgevat tot het realiseren van een jachthaven in het Markermeer recht tegenover het dorp Scharwoude. Het gaat om 80 ligplaatsen waarvan 20 voor passanten.

De locatie ligt aan de rand van het Hoornse Hop en wordt gekenmerkt door openheid en natuurwaarden. Het is voorland dat in het verre verleden is ontstaan door een inlaagdijk aan te leggen na een dijkdoorbraak. Een deel van het gebied staat onder beheer van Staatsbosbeheer en is plaatselijk bekend onder de naam De Hulk en niet toegankelijk. Dat deel van het voorland ligt ten noorden van het uitstroomkanaal van het gemaal Westerkogge bij Scharwoude.

Het gebied ten zuiden van dat kanaal heeft niet de status van natuurgebied en is eigendom van het Recreatie Schap Westfriesland (R.S.W.). De huidige bestemming daarvan is lichte recreatie.

De inwoners van Scharwoude, Grosthuisen en Avenhorn maken gebruik van het terrein om er te zonnen en zwemmen. Er staat een badhokje en dat is dan het enige bouwsel.

Aan de rand van het water staan 6 grote populieren. Staande op de dijk ter plaatse valt op dat het een van de zeer weinige gave voorlanden betreft. Zonder bebouwing van enige omvang is de beleving van deze plek een van grote schoonheid. Naar links het zicht op Hoorn over het Hoornse Hop en recht vooruit een onbelemmerd zicht op het Markermeer. Stilte en rust heersen, kortom, prachtig en het koesteren waard.

Wat wil de Watersport Vereniging Schardam bereiken?

Op dit moment is de thuishaven van de W.S.V. het inlaatkanaal bij Schardam. De schepen liggen in kiellinie aan een beschoëring afgemeerd. In dit blad hebben we destijds ruim aandacht besteed aan het verzoek van de Watersport Vereniging Schardam de haven te mogen uitbreiden. De VBIJ was daartegen evenals de grote meerderheid van de bevolking. De Raad van de gemeente Zeevang heeft uiteindelijk beslist dat deze plannen geen doorgang mochten vinden.

Ook in die tijd heeft de W.S.V. de mogelijkheid geopperd te gaan verhuizen naar Scharwoude vanwege de problemen in Schardam. Op 23 oktober 2003 heeft op initiatief van de gemeente Westerkoggenland overleg plaatsgevonden waar aanwezig waren: de Provincie Noord-Holland, Hoogheemraadschap Uitwaterende Sluizen, Recreatieschap S.O.W, Helter in Balans en de W.S.V. Nu acht de W.S.V. de tijd rijp om tot actie over te gaan. Op 24 januari heeft de Raadscommissie Grondgebied zich over het plan gebogen. Het resultaat daarvan is, dat er een kleine meerderheid voor het plan lijkt te zijn.

Wat vinden inwoners van de plannen?

Er is nogal wat commotie onder de bevolking ontstaan. Dat bleek op vrijdagavond 4 februari in café Grost in Grosthuisen tijdens een door de W.S.V. belegde bijeenkomst waar ca. 120 mensen aanwezig waren. De voorzitter van de W.S.V., Klaas Knol, leidde de avond en probeerde de aanwezigen te overtuigen van de voordelen van het plan. Dat lukte niet, er blijkt heel veel weerstand te zijn, de bewoners willen de huidige situatie in stand houden. Spandoeken werden ontvouwd. Het resultaat is, dat verontruste inwoners een stichting gaan oprichten die ten doel heeft het behoud

van de natuur en karakter van Scharwoude en met name het buitendijkse gebied en de cultuurhistorische waarden te bewaren.

Wat zijn de planologische mogelijkheden?

Het dorp Scharwoude, de Westfriesse Omringdijk en het Markermeer ter plaatse, worden in het pas vastgestelde Ontwikkelingsbeeld (streekplan) Noord-Holland Noord omschreven als: beschermde Cultuurhistorische Structuur, Natuurbeschermingswet gebied en vallend onder de Europese Habitat en Vogelrichtlijnen. Daarmee wordt aangesloten bij de enige jaren geleden vastgestelde Integrale Visie IJsselmeergebied en de thans in de tweede kamer behandelde Nota Ruimte.

Dat betekent, dat de plannen van de W.S.V. zullen stuiten op zeer grote planologische belemmeringen. De gemeente kan niet zomaar een artikel 19 procedure starten om aan de wens van de W.S.V. tegemoet te komen. De wens van de Rijksoverheid en de Provincie is, de Westwal gaaf te houden en watersportactiviteiten en het realiseren van jachthavens te centraliseren op enkele plekken waar dergelijke voorzieningen al aanwezig zijn. Hoorn is een van deze centra. Er bestaan plannen om in die plaats een jachthaven aan te leggen voor 500 á 800 ligplaatsen.

Standpunt IJsselmeer vereniging.

Sinds het tot stand komen van de samenwerking tussen de VBIJ en de Landschappen en Waddenvereniging, is de IJsselmeervereniging supporter en adviseur van de Stichting verantwoord Beheer IJsselmeergebied. De IJsselmeervereniging zal de stichting VBIJ adviseren zich tegen de plannen van de W.S.V. te keren gegeven de grote planologische bezwaren en de beschadiging van het specifieke karakter van de Westwal. Wordt vervolgd. ■

HISWA beurs

Hiswa 2004

Hiswa van dinsdag 1 maart tot en met zondag 6 maart.

De IJsselmeervereniging heeft een standplaats op de Hiswa Rai in Amsterdam. We staan in de Westhal (3) onder het balkon, naast een trapopgang. De beurs is dit jaar bijzonder aantrekkelijk voor deelnemers, de Hiswa bestaat namelijk 50 jaar. De IJsselmeervereniging feliciteert de Hiswa van harte!

Op de stand kunt u informatie over onze lopende zaken verwachten en natuurlijk kunt u ter plaatse lid worden, dit keer is de Waardenkaart, getekend door Jan Verschoor het welkomstcadeau. ■

Water voor later

SUSETTE LUGER

Het scholenproject 'Water voor later' krijgt voor de 3e maal subsidie van het Ministerie van VROM.

Het project is aangeboden voor komend seizoen 2005/2006 aan basisscholen in gemeente Almere, Noordoostpolder, Lemsterland en Wûnseradiel. Met name bij de gemeente Almere en de Noordoostpolder zijn veel ontwikkelingen gaande die het open water zullen aantasten.

De theatergroep zal 20 voorstellingen uitvoeren voor kinderen van 8 tot 11 jaar. Hiermee zal een bijdrage worden geleverd aan de bewustwording van het unieke IJsselmeergebied en het belang van open water. ■

Raad van State doo

Vereniging Behoud IJsselmeer blijft vechten tegen woningen vo

*Van onze correspondent
Bert Pots*

AMSTERDAM - De Raad van State heeft een streep gehaald door het bestemmingsplan voor de aanleg van de tweede fase van IJburg. De gevolgen voor het milieu zijn onvoldoende onderzocht.

worden gemaakt met de aanleg van het Middeneiland. "De uitspraak is een ramp voor de ontwikkeling van IJburg", zegt wethouder Stadig in een eerste reactie.

De uitspraak is een overwinning voor de Vereniging tot Behoud van het IJsselmeer. Volgens de Raad van State heeft de gemeente

Zo is onvoldoende duidelijk maakt dat de Vogel- en Habrichtlijn niet wordt doorkr. Onduidelijk is of de toekomstige wooneilanden daadwerkelijk ten het beschermde deel van IJmeer vallen. Bovendien haer onderzoek moeten worden daan naar de milieueffecten. Researchinstituut Alterra oort

Lid worden van de IJsselmeervereniging

- Ik word voor € 21,50 per jaar lid van de IJsselmeervereniging en ik ontvang 3 keer per jaar de IJsselmeerberichten.
- Ik word donateur van de IJsselmeervereniging voor € 12,- per jaar, ik ontvang dan géén IJsselmeerberichten.

NAAM: _____

ADRES: _____

POSTCODE EN WOONPLAATS: _____

TEL.NR _____

EMAIL: _____

De acceptgiro voor het lidmaatschap/donateurschap wordt u zo snel mogelijk toegezonden.

Stuur deze bon op naar:

IJsselmeervereniging

Postbus 1

1135 ZG Edam

of mail naar: info@vbij.nl of

vbij@worldonline.nl

voor vragen kunt u bellen naar het bureau van

de vereniging, telefoon: (0251) 36 27 53

Het lidmaatschap gaat u aan voor minimaal een jaar en u kunt een maand voor het einde van het kalenderjaar schriftelijk opzeggen.